No. 1386 Zaterdag 23 Juli 1910 27ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 22 Juli.

DE STA. BARBARA-QUAESTIE.

Om de ware beteekenis der nieuwe Verordening en de zuivere strekking daarvan in het volle daglicht te stellen, hadden wij verleden week beter gedaan met te beginnen bij het begin, namelijk met de mededeeling van

De Memorie van toelichting.

De Gouverneur verklaart daarin uitdrukkelijk:

In de Curaçaosche mijnwet worden twee onderwerpen behandeld, die goed van elkaar zijn te onderscheiden; in de eerste plaats worden er regelen gesteld betreffende delfstoffen, waarover de eigenaar van den grond niet heeft beschikt vóór 1 Juli 1906 (art. 1—9), en in de tweede plaats betreffende die, waarover dat wel het geval is geweest (art. 10).

Deze ontwerp-verordening nu heeft uitsluitend betrekking op eerstbedoelde delfstoffen.

Bij de regeling der competentie in zake beschikking over den grond ten behoeve van mijnbouwkundige opsporingen of ontginningen is het Hof van Justitie tot eenig competenten rechter in de kolonie verklaard in overeenstemming met de Verordening van 26 Augustus 1 April 1905, P. B. No. 9, die rechtsmacht in burgerlijke zaken ontneemt aan de Raden van Justitie, doch in afwijking van de Verordening regelende de onteigening ten algemeenen nutte, P. B. 1887 No. 23, die den Raad van Justitie nog competent laat in onteigeningszaken."

Wij komen derhalve tot het wel wat ontnuchterende besluit, dat noch de *Curaçaosche Mijnwet*, noch deze nieuwe *Verordening ter uitvoering der Curaçaosche Mijnwet* DIRECT betrekking hebben op de Sta. Barbara-quaestie. En toch was juist deze quaestie de aanleiding van beide en hadden wij allen ten zeerste gehoopt dat daardoor eindelijk de reeds zoo lang hangende quaestie zou worden opgelost.

Men zou echter te ver gaan, als men meende, dat de *Curaçaosche Mijnwet*, zoowel als de onlangs ingediende *Verordening* enkel en alleen van toepassing zullen zijn op die mijnen, welke nog in de toekomst ontgonnen kunnen worden, maar waarvoor tot op 1 Juli 1906 nog geen concessie was aangevraagd.

Want de *Curaçaosche Mijnwet* bevat ook overgangsbepalingen.

Onder andere zegt

Art. 10:

„Delfstoffen, ten aanzien waarvan de eigenaar vóór 1 Juli 1906 eenige daad van beschikking heeft verricht, kunnen ten algemeenen nutte onteigend worden overeenkomstig de wettelijke regelingen."

Langs indirecten weg, door middel van onteigening volgens de wettelijke regelingen der onlangs ingediende Verordening, zal dus ook de Sta Barbara-quaestie wel degelijk kunnen worden opgelost.

Wat zijn nu ten deze de plannen der Regeering?

Minister IDENBURG zeide in de Tweede Kamer:

„Het is mijn voornemen om met de uitvoering van deze wet ernst te maken, n. l. door een onderzoek door deskundigen te doen instellen en een exploitatieplan te doen opmaken.

Wij dienen toch eerst te weten, wat er aan is van den beweerden rijkdom van Santa Barbara en van de beweerde mogelijkheid om die mijn met vrucht te kunnen exploiteeren. Vóórdat wij dat weten, kunnen wij geen beschikkingen nemen, en daarom is het ook ten eenemale onmogelijk om toe te zeggen, dat de exploitatie zal worden hervat binnen een bepaalden termijn.

Iets anders wordt het, wanneer het onderzoek van de deskundigen in het daglicht stelt, dat op Santa Barbara inderdaad zulke groote schatten verborgen liggen en dat die inderdaad met zooveel winst zijn te exploiteeren. Dan kan aan den heer Godden, of wie de oorzaak mocht zijn van het niet-exploiteeren, een zekere termijn worden gesteld, na het verstrijken waarvan de Regeering zou kunnen overgaan tot onteigening."…..

„Verder is ter sprake gebracht de vraag of ooit het Gouvernement bereid zou worden gevonden om zoo groote bedragen beschikbaar te stellen als noodig zouden zijn voor de onteigening van Sta. Barbara en voor de hervatting van de exploitatie….."

„Een van de wegen, die mij het best te bewandelen toeschijnt en ten opzichte waar an, als ik wel ben ingelicht, ook reeds eenige voorbereiding bij particulieren bestaat, is deze, dat de exploitatie zou geschieden krachtens een exploitatiecontract, waarbij het Gouvernement de exploitatie zou opdragen aan een financieele combinatie. Dan zou, geloof ik, geen groot offer van de schatkist gevergd behoeven te worden en een behoorlijk aandeel voor het Gouvernement kunnen worden bedongen in de opbrengst van de exploitatie."

—:o:—

Donkere Wolken.

De oude Fransche diplomaat en staatsman Emile Flourens, die, toen de tegenwoordige Republiek nog niet zóóver was afgegleden op het hellend vlak van radikalisme en anticlericalisme, onder de elkander snel opvolgende ministeriën, Goblet, Rouvier, en Tirard, van 1886—1888 belast was met de portefeuille van Buitenlandsche Zaken, schreef vóór enkele dagen een onderteekend artikel in de „Univers" over buitenlandsche politiek, naar aanleiding vooral van de troonswisseling in Engeland.

Het feit, dat hij zijn beschouwingen, welke anders ongetwijfeld de aandacht zouden getrokken hebben, mededeelde in een blad, als de „Univers", was voor de groote internationale zoowel als voor de antikatholieke Fransche pers, natuurlijk, afdoende reden, om ze onopgemerkt aan zich te laten voorbijgaan.

Ons komt 't niettemin nuttig voor, zegt *De Tijd* bij enkele zijner opmerkingen, die getuigen van groote kennis ervaring, zoowel als van meer dan gewone scherpzinnigheid, eenige oogenblikken stil te staan.

Flourens meent aan den politieken horizon zware en donkere wolken waar te nemen, dreigende onweêrsbuiten, die zich samenpakken boven geheel het beschaafde Europa, maar vooral boven Engeland.

De overleden Koning Eduard VII, die zóó ontzaglijk veel gedaan heeft, om den vrede in Europa te doen bewaard blijven en om de gevaarlijke buitenlandsche crisis te bezweren, waarin Engeland zich bij den dood van Koningin Victoria en nog gedurende de eerste jaren van zijn regeering bevond, dacht er niet anders over.

In een gesprek, kort vóór zijn dood met een vertrouweling over de binnenlandsche toestanden van Engeland gevoerd, moet hij o. a. gezegd hebben: „Wat mij zelven aangaat, ben ik zeker tot mijn dood als koning te zullen regeeren, maar ik wilde, dat ik die zelfde zekerheid had omtrent mijn zoon."

De vooruitgang, welken het radicalisme, de geest van Revolutie, en niet minder het socialisme gedurende de laatste vier of vijf jaren gemaakt hebben in Engeland, hetwelk tot dusver zóó groot ging op zijn gehechtheid aan voorvaderlijke instellingen, zeden en traditiën, is dan ook inderdaad ontzettend.

De strijd tusschen Hooger- en Lagerhuis is daarvan een der karakteristieke symptomen. Aan welke zijde de overwinning zal blijven is niet twijfelachtig. Dit werd ook door den overleden Koning heel wel ingezien, welke tevens ervan overtuigd was, dat door de vernietiging van het Hoogerhuis de grondslagen van zijn koningstroon ten ergste zouden geschokt worden. Zou een Engelsche koning in onzen tijd alleen met het Lagerhuis moeten regeeren, dan zou dit voor hem na korten tijd op formeele of moreele abdicatie uitloopen, daar de revolutionnaire ideeën van het vasteland, welke vroeger in Engeland nooit vasten wortel konden schieten, het den laatsten tijd van alle kanten overstroomd hebben. Van Schotland, van Wales, van een groot gedeelte der bevolking ook van het oude, eigenlijk gezegde Engeland maakte het radicalisme zich meester.

De tot dusver zóó machtige en geëerbiedigde aristocratie ziet den storm aankomen en blijkt uit de gebeurtenissen der groote Fransche Revolutie niets geleerd te hebben. In plaats van zich te verdedigen, terwijl nog verdediging mogelijk is, zou zij in staat wezen, in wilden angst de vlucht te nemen, alles prijs te geven en daarmede ook de posten, welke zij in het belang van het geheele land moet bezet houden. Evenals de Fransche adel handelde in 1789!

Wel het sterkste bewijs van den schrik, die den leiders in Regeeringskringen, zoowel van liberale als van conservatieve zijde, om het hart is geslagen, vindt men in het feit, dat zij, Engelsche Staatslieden, erin hebben toegestemd de beslissing en doorslag gevende macht in handen te stellen van de Ieren! Van diezelfde Ieren, welke zij tot dusver altijd hebben beschouwd en openlijk aangewezen als minderwaardigen; van diezelfde Ieren, welke zij tot dusver zelfs onbekwaam hebben geacht, om zich zelve te besturen en welken zij daarom steeds Home-Rule geweigerd hebben en die nu de oppermachtige heeren zijn geworden van het geheele koninkrijk!

Hoe dit alles plotseling zóó gekomen is? — Vraag liever, hoe het mogelijk is geweest, dat hetgeen thans geschiedde, in Engeland niet reeds veel vroeger heeft plaats gehad.

Bijna honderd jaar lang schijnt de geheele buitenlandsche politiek van Engeland geen ander doel gekend te hebben dan het aankweeken van omverwerpende leeringen en beginselen in het buitenland. Overal waar op het vasteland van Europa revolutie werd beraamd, samenzweringen werden gesmeed tegen het gezag en koningstronen werden ondermijnd, konden de bedrijvers zeker zijn van den moreelen en materieelen steun van Engeland.

Dat het slechte zaad, elders met zooveel zorg en voorliefde uitgestrooid en gekweekt, eenmaal naar Engeland zelf zou overwaaien, scheen men niet mogelijk te achten. Dat het Engelsche volk, welks nationale deugden bij elke gelegenheid op belachelijke wijze werden opgevijzeld, onvatbaar was voor de besmetting van revolutionaire en radikale begrippen, stond bij elken echten Engelschman vast.

VARIA.

Hoogste schoorsteen ter wereld.

Natuurlijk in Amerika! Het record stond tot dusver op naam van Duitschland, dat met trots zijn 140 meter hoogen fabriekschoorsteen aanwees te Halsbrücke bij Freiberg in Saksen.

De „Boton and Montana Consol. Cupper and Silver Mining Co." is nu in het bezit gekomen van een schoorsteenpijp van 154 meter hoogte.

In deze wereld zijn er nu slechts zeven gebouwen, die deze schoorsteen in lengte overtreffen, dat zijn de Eiffeltoren, vier Amerikaansche wolkenkrabbers en de kerktorens van Ulm en Keulen, de laatste slechts met 2 meter verschil.

De bedoeling van den Bostonschen bouwmeester is den schoorsteen nog 18.3 meter hooger op te trekken, waardoor hij vermoedelijk nog beter zal trekken, doch dan stellig zal behooren tot de drie hoogste gebouwen dezer aarde.

In verhouding tot de lengte zijn ook de overige afmetingen; de opening aan den voet is 50.2 meter en aan den top 20.8 meter; de dikte van de zijwanden is beneden 167.5 centimeter en boven 152.5 centimeter, waaromheen nog een vuurvast omhulsel sluit van 10 c.M. Het gezamenlijk gewicht wordt berekend op 17—18,000 ton, waarbij voor den bouw een afzonderlijke steenbakkerij werd ingericht, die dagelijks 100 ton metselsteen afleverde, welke op afzonderlijken spoorweg naar het bouwterrein vervoerd werd, waar drie electrische liften 't materiaal omhoog brachten. In 196 werkdagen werd de kolos voltooid, zoodat men dagelijks ongeveer een Hollandsche el hooger metselde.

De gevaren van het Fransch.

Een dame op een zeer geanimeerd bal wil een Franschen gast in zijn taal aanspreken:

„Ah monsieur, il y a beaucoup d'animo ici, n'est ce pas?"

De Franschman verbaasd: „Beaucoup d'animaux?"

Een definitie.

— Wat zijn kinderen?

— Kinderen zijn wezens, die altijd boven iemand wonen en dan geregeld met knikkers spelen.

Geleerde onzin.

Professor (doceerend): Als een Damocleszwaard hing boven Achilles' hoofd een wondbare hiel…………

Eigenaardige tegenspraak.

Het kan niet dikwijls genoeg gezegd worden, hoe overbodig veel praten is.

Aluminium.

Het aluminium is blijkbaar een metaal, dat een toekomst heeft. In 1850 kostte een kilogram aluminium nog ongeveer honderd gulden, thans misschien één gulden. Bekend is dat de nijverheid dit zilverachtig, uiterst licht metaal reeds voor tal van zaken aanwendt, omdat het zich gemakkelijk laat rollen, snijden en tot draad trekken. Onder meer wordt het in de suikerindustrie gebruikt voor het maken van zeeven. Ook voor weef- en vlechtwerk vond 't reeds toepassing. Thans vernemen we, dat zeer fijne en zachte weefsels worden vervaardigd uit twee grondstoffen: zijden garens en zeer fijne aluminium-draden, weefsels van allerlei kleuren. Ze zijn bijzonder geschikt voor tooneelcostumes en gala-toiletten, omdat de draagsters en dragers dier kleedingstukken er uit zien als in zilver gedoopt. Ook „componeert" men uit dergelijke weefsels halsdoeken, taschjes, gordels, schoenen en hoeden, zoodat binnen afzienbaren tijd een ware aluminiummode kan worden verwacht.

Tegen waterratten en muizen.

In een Duitsch visscherijblad wordt als middel tegen waterratten carbid (voor acetyleenlantarens in gebruik) aanbevolen.

De schrijver, die vruchteloos reeds alle middelen tegen dat lastige volkje had geprobeerd, schrijft er over:

„Ik nam een aantal stukjes ter grootte van een hazelnoot ongeveer en legde die in de gangen, waarop ik deze goed dichttrapte. Sedert dien dag heb ik geen ratten meer gezien, ofschoon het al langer dan een jaar geleden is.

De grond, die met het carbid in aanraking kwam, was natuurlijk vochtig, zoodat de gasontwikkeling geleidelijk plaats vond en alle gangen met acetyleen gevuld werden.

De reuk van dit gas behoort, zooals bekend is, tot de geuren, die men het liefst zoo ver mogelijk uit den weg gaat. De ratten hadden er zoo sterk van genoten, dat zij er niets meer van wilden weten".

* * *

Hebt ge, in schuren of in huizen,
Vrienden, overlast van muizen,
Knagend aan uw kaas of brood,—
Zint ge zelfs op gif en dood,—
Strooi in hoeken en in kasten,
Waar de muizen zich vergasten,
Groene, versche kruizemunt.
'k Wed, dat gij na weinig dagen.
Van de gansche bende ontslagen,
Gif en katten missen kunt.

Een lezeres schreef aan het „N. v. D": Men laat gedroogde kruizemunt halen en die roeren door de pap voor het nieuwe behangen of bijplakken te gebruiken. Bij mij heeft het middel uitstekend geholpen.

Een ander, in Zwitserland, raadt pepermunt-olie aan; zoodra men de muizen hoort krabben, steekt men een watje, met deze olie gedrenkt, achter het behang, en zij blijven voor goed weg.

Men moet ze nu dooden.

De laatste koude weken hebben de jonge vliegen tegengehouden, maar met deze warme dagen vieren ze hun geboortefeest.

Zoodat het nu tijd is aan het vliegen-dooden te gaan.

Indien zij dan toch moeten sterven door de hand van den mensch, dan is het beter ze nu te dooden dan later.

Door een zoemende mug of vlieg in den warmen zomer te dooden roeit men één exemplaar uit van dit vervloekte, gonzende ras; doch door er in het voorjaar één te dooden, heeft men de kans tot lijk te maken de draagster van 1.728.000 nieuwe muggen of vliegen, die alle op hun beurt weer even gevaarlijk voor de menschheid zullen zijn en later alle op hun beurt weer 1.728000 afstammelingen tot het leven zullen brengen.

Met dit ras gaat het zoo, dat bij de eerste Octoberkoude het bijna geheel is verdwenen; in de wintermaanden overleven slechts een gering aantal vrouwelijke exemplaren die zich op donkere, warme plaatsen verbergen, de koude. Doch bij de eerste warme dagen van de lente ontwaken zij uit haar loomen winterslaap en leggen elk haar bijna twee millioen eitjes. Gewoonlijk leggen zij er 120 tegelijk, waarvan elk eitje na drie weken een nieuw insectje te voorschijn brengt. Tusschen 15 Mei en 5 Juni hebben deze onmiddellijk huwbare jonkman- en jongedochters-vliegen reeds een nakomelingschap verwekt van 14.400 kinderen. Op gelijke wijze voortcijferende zijn op 26 Juni deze 14.400 jongeren reeds toegenomen tot millioenen.

Maar gekomen is het nu toch.... Merkwaardig schijnt ons, wat de Fransche oud-Minister hierbij opmerkt. „Uit Italiaansche organen der vrijmetselarij, schrijft hij, vernamen wij, dat Koning Eduard, nadat hij den troon bestegen had, het met den schepter gewapend en met de kroon gesierd hoofd was gebleven van alle maçonnieke loges der wereld. De vrijmetselarij heeft in zijn bekwame handen het werktuig kunnen zijn van een geheime politiek, waarvan de toekomst de verborgen drijfveeren zal openbaren. Door een rechtvaardig gericht is zij, de vrijmetselarij, thans de giststof geworden, welke z'n rijk in ontbinding deed overgaan."

Dit tot leering van degenen — daar zijn er ook onder ons — die meenen, dat de Engelsche vrijmetselarij, geheel anders dan in Zuid-Europeesche staten, als volkomen onschuldig en geheel vrij van revolutionnaire en anti-religeuze strekking moet worden beschouwd.

Doch niet alleen, wanneer hij den blik vestigt op de binnenlandsche toestanden van Engeland, meent Flourens onheilspellende teekenen waar te nemen; dit is eveneens het geval, wanneer hij zijne aandacht wijdt aan buitenlandsche verhoudingen.

De koloniale Mogendheden, meent hij, gaan in deze XXste eeuw een zware en moeilijke toekomst tegemoet.

De XIXde eeuw is een eeuw geweest van ontzaglijke koloniale expansie. Vooral Engeland heeft zijn grondgebied en zijn invloed in vreemde werelddeelen op verbazende wijze uitgebreid en heeft met dat doel stroomen bloed en reusachtige kapitalen ten offer gebracht.

Kunnen de op die wijze, door Engeland in de eerste plaats, maar ook door andere koloniale Mogendheden in het leven geroepen toestanden blijvende zijn? In uitgestrektheid en in bevolking overtreffen de onderworpen Rijken in andere werelddeelen veel malen de als „moederland" aangeduide koloniseerende Staten van Europa. In hun pogingen, om hunne bezittingen en de aan hen onderworpen streken tot bloei en ontwikkeling te brengen, bereiden koloniale Mogendheden zelve de zelfstandigheid, welke na iets korteren of langeren tijd onvermijdelijk tot afscheiding moet leiden der thans onderworpen volken, met zekerheid voor.

Wij zien, vooral wat Engeland betreft, dit proces reeds in vollen gang. Die Engelsche bezittingen, welke haar bevolking grootendeels uit Europa ontvingen, zooals Canada, de Australische Koloniën en Zuid-Afrika zijn nog slechts door een zeer lossen, voortdurend zwakker wordenden band met het moederland vereenigd.

Ook in koloniën met autochtone bevolking begint de drang naar onafhankelijkheid zich meer en meer te vertoonen.

Daarbij zijn aan de expansie van Europeesche kolonisatie en verovering natuurlijke grenzen gesteld, die welhaast bereikt schijnen. In Amerika valt aan uitbreiding van Europeesche bezittingen niet meer te denken. Ook in Azië wordt dit met den dag moeilijker, vooral na de overwinningen van Japan in den Russisch Japanschen oorlog.

Op de laatste Haagsche vredesconferentie, bij welke ook enkele Aziatische Staten waren toegelaten, bleek hoe noode, met welken tegenzin door Staten, welke zich nog pas aan de barbaarscheid hebben ontworsteld en op zijn best tot de halfbeschaafde konden gerekend worde, den toestand van ongelijkheid wordt gedragen, waarin zij door vroegere tractaten gebracht werden, bijv. wat betreft voorrechten — op zeer goede gronden! — aan vertegenwoordigers en consuls van Europeesche Staten toegekend, en de verschillende rechtspleging — op niet minder goede gronden! — voor Europeanen en Aziaten vastgesteld.

De volslagen nederlaag van Rusland bij zijn jongste en waarschijnlijk ook wel laatste poging van expansie in Azië heeft een geweldigen slag toegebracht aan het prestige van Europa en blijft op allerlei wijzen nawerken.

Had Rusland overwonnen, dan zou niet slechts Mantsjoerije, maar ook Korea onder zijn onmiddelijke of middellijke heerschappij gekomen zijn. Rusland zou in het verre Oosten de grootste, te land en ter zee machtigste Mogendheid geworden zijn. De suprematie van Europa zou dáár althans voor lange jaren bevestigd zijn. Thans is het hiermede voor goed gedaan en moet men afwachten, hoever Japan en China het op den door hen ingeslagen weg van ontwikkeling brengen zullen.

Onverklaarbaar derhalve het bondgenootschap, door Engeland met Japan aangegaan en de zedelijke steun, door de machtigste Europeesche zee-mogendheid aan haar machtigste Aziatische mededingster verleend.

Terwijl *De Tijd* in hoofdzaak zich hield aan den gedachtengang van den Franschen oud-Minister, deelde hij tot hiertoe diens meeningen mede met eigen woorden, leverde ten deele ook eigen beschouwingen. Het slot echter van het artikel van Flourens acht *De Tijd* belangrijk genoeg, om de vertaling ervan letterlijk te doen volgen.

Na den vrede tusschen Rusland en Japan, meent Flourens, blijft het lot van Mantsjoerije duister en onzeker.

„De staatkundige, strategische en commercieele toestand der reeds bestaande of nog aan te leggen spoorwegen, bestemd om in dit uitgestrekte gebied in de behoeften van Noordelijk China en omgelegen landstrestreken te voorzien, is door het tractaat van Portsmouth onvoldoende geregeld. Een congres of ten minste een conferentie van de Staten, welke bij den handel in het verre Oosten belang hebben, zou noodig geweest zijn om deze quaestie voor goed te regelen. Het denkbeeld van een conferentie joeg echter schrik aan. De internationale diplomatie heeft het voorzichtiger geoordeeld Mantsjoerije als een twistappel te werpen tusschen China, Rusland, Japan en de Vereenigde Staten.

„Indien ongelukkigerwijze een vonk de brandstoffen, welke in die streken voortdurend liggen opgehoopt, doet vlam vatten, zullen Engeland en Duitschland en waarschijnlijk ook Frankrijk tegen hun zin zich gedrongen zien aan het conflict deel te nemen. Immers, men kan het zich onmogelijk ontveinzen: de tegenwoordige toestand van China is een voortdurend gevaar voor den wereldvrede.

De militaire macht te land en ter zee van dit Rijk is te zeer in wanverhouding tot de uitgestrektheid van zijn grondgebied en het getal van zijn bewoners, en zijne bevolking is te zeer overprikkeld door den hartstochtelijken haat tegen de vreemdelingen, door de geheime genootschappen aangeblazen, om niet te verwachten, dat de eerste krachtige schok alles in vuur en vlam zal zetten; zóó dat wij tegen wil en dank ons zelve in den strijd zullen gewikkeld zien, zoowel als onze vrienden aan gene zijde van het Kanaal.

„Dit zou voor Engeland zoowel als voor Frankrijk een zware beproeving zijn. De Indische bezittingen van Engeland niet minder dan de Indo-chineesche van Frankrijk zouden in groot gevaar verkeeren.

„Bij zijn komst op den troon vindt George V den toestand even ingewikkeld of zelfs nog erger, dan die was bij de troonsbestijging van zijn vader. Laten wij hem toewenschen, dat hij zich met evenveel bekwaamheid en goed geluk als deze daaruit wete te redden."

De Tijd heeft hier weinig of niets bij te voegen, daar hij het geheel met den heer Flourens eens is.

Het Chineesche Rijk telt met inbegrip van de daaraan onderworpen landstreken van ontzaglijke uitgebreidheid, Mongolië, Thibet, Mantsjoerije, enz., 425 à 450 millioen inwoners. (De opgaven loopen vrij ver uiteen: meer dan 400 millioen daarvan zijn echte Chineezen, d. i. bijna één vierde der geheele menschheid.

De Chineezen nu vormen een schrander en scherpzinnig ras, hetwelk door vlijt, matigheid en spaarzaamheid uitmunt. Goed aangevoerd is ook de Chinees een voortreffelijk soldaat, die, bij den Europeaan vergeleken, bijna geen behoeften heeft en, wat soberheid, gehardheid, Ausdauer, ongevoeligheid voor lichamelijk lijden en doodsverachting aangaat, ver boven dezen uitstaat. Het behoeft wel niet nader te worden aangetoond, dat dergelijk volk voldoende ontwikkeld en georganiseerd, onder militair zoowel als onder economisch en commercieel opzicht een macht zou wezen, waarmede geen andere op aarde ware gelijk te stellen. Aan die ontwikkeling en organisatie ontbreekt intusschen thans nog ontzaglijk veel, zoo niet alles.

Een betrekkelijk klein getal van beschaafde, Westersch opgevoede Chineezen trachten hun vaderland die ontwikkeling en organisatie te schenken. Hun arbeid bleef weliswaar niet zonder resultaat, doch de nog af te leggen weg zal verbazend veel tijd vorderen. Nog altijd verlangt de overgroote nationaal-gezinde meerderheid in China het systeem van afsluiting en van volstrekte uitsluiting van vreemdelingen te handhaven, terwijl de talrijke geheime genootschappen de hartstochten der onontwikkelden voortdurend in die richting opzweepen.

Nu is echter dit geheele stelsel in onzen tijd een onmogelijkheid geworden. De staatkundige en commercieele belangen van Europa vorderen gebiedend, dat daarmede gebroken worde.

Conflicten, gelijk reeds zóóvele in den loop der vorige eeuw hebben plaats gehad, kunnen derhalve ook in de toekomst niet uitblijven.

De vraag zal daarbij den eersten tijd nog wezen, wie der Mogendheden: Engeland, Duitschland, Noord-Amerika of Japan, er het best in slagen zal, de sluimerende en latente krachten van China tot eigen voordeel aan te wenden. Eerst later komt de veel ernstiger vraag, wanneer China zich ten volle van zijn macht zal bewust worden en welk gebruik het dan zelf van die macht maken zal.

BONAIRE.

Waterverschaffing.

II.

De Sint Dominicus-put.

Tot voor ongeveer 6 jaar terug was de eenige put voor de bewoners van Rincon de put „DOS POZ" genaamd. Lange jaren geleden waren dáár twee putten vlak bij elkander; van de ééne is echter geen spoor meer te vinden, doch de naam van „DOS POZ" bleef behouden. Deze put geeft steeds overvloedig water, alléén was het niet te verwonderen, dat bij langdurige droogte er dagen waren, dat door de overmatige eischen, die aan den put gesteld werden, het geduld van de menschen wel wat te lijden had. Het grootste bezwaar tegen dezen put was evenwel, dat hij 3 kwartier van Rincon verwijderd was, zoodat heen en terug, met wachten en putten altijd 2 volle uren gemoeid waren. Ook was het gevaarlijk en onverantwoordelijk, dat de geheele bevolking van ruim 1800 zielen en al het vee van dien éénen put afhankelijk moest zijn.

Einde Juli 1904 werd een oude vervallen put „Poz di Rincon" hersteld. „Zooals de toestand toen was," zeide de Heer G. Duijfjes, onze mijningenieur, terecht, „kon men feitelijk niet van een put spreken." Op een diepte van 6 M. kwam onder een overhangenden steen 1½ M. diep in den rotswand een weinig water neerdruppelen. Langs de vooruitstekende rotspunten daalde een kind in den put af, schepte met een kalebasje het water uit de nauwe rotsholte in een blik, dat vervolgens door een ander boven werd opgehaald. Deze put lag op een kwartier van het centrum van het dorp aan den zuidkant op de helling van het kalkgebergte op een hoogte van 40 M. boven het dorp.

Uit de lezing van de beschouwingen van Prof. K. Martin, den geoloog, die in het begin van 1885 onze kolonie bezocht, en van het rapport van den ingenieur J. Havelaar over de bron van Hato op Curaçao en door een persoonlijk onderzoek van de bron van Fontein hier op Bonaire was ik tot de conclusie gekomen, dat zich bij dezen put nagenoeg dezelfde verschijnselen voordeden. Door de medewerking van het volk en de finantieele hulp van het gouvernement werd de put hersteld en tot 13 M. diepte uitgegraven. En toen, juist op het feest van den H. Dominicus, 4 Augustus, het eerste water in den put werd gevonden, werd hij sinds dien „*Sint Dominicusput*" genoemd.— Daar is den eersten tijd heel wat den spot gedreven met dezen put, omdat er zoo bitter weinig water in dien put kwam.— Dat kon ook niet anders. Er was in dat jaar ook weinig of geen regen gevallen. En het weinigje water, dat met een dun straaltje in den put stroomde, was er al haast even spoedig door geduldige en grage handen uit opgehaald. Doch die spotters kenden of begrepen geen van allen de waarde van de wetenschappelijke bewijzen en van eenige locale aanduidingen, dat hier met bijna volstrekte zekerheid water in dien berg *moest* gevonden worden, en dat juist dat onoogelijk waterplasje op den bodem van den put het doorslaande bewijs was, dat er ook werkelijk en wel degelijk water in den berg voorhanden was. De hoeveelheid was toen voorloopig nog maar bijzaak.— Men verloor uit het oog, dat er dat jaar te weinig regen gevallen was en dat in onze kolonie alle putten van den regenval afhankelijk zijn. Bovendien was het natuurlijk, dat, (sinds menschengeheugenis deze put dichtgevallen en half gedempt was geweest), ook de wateraderen naar den put verzand en verstopt waren geraakt, of misschien zich in onbekende richting verplaatst hadden.

De volgende jaren heeft de St. Dominicus-put die spotters beschaamd en op schitterende wijze revanche genomen. In den regentijd heb ik meermalen in de laatste 3 jaren de waterhoogte in den put gemeten en meestal wisselde deze tusschen 9 à 10 M. (de geheele put is 13 M. diep). — Soms telde ik bij een bezoek tot 30 menschen bezig met waterputten, zoodat het niet te verwonderen is, dat in den drogen tijd het niveau aanmerkelijk, zelfs tot één voet water daalde en dikwijls nog minder bedroeg. Geheel droog en volstrekt zonder eenigen toevoer van water is bij mijn weten de put nooit geweest. In de laatste weken heb ik op verschillende dagen en uren steeds ongeveer 8.40 M. water gepeild.

Dat ik ietwat uitvoerig over de geschiedenis en de bijzonderheden van den St. Dominicus-Put hier uitweid, heeft een geheel bijzondere reden.

Tot nu toe is deze put, voorzoover ik weet, een UNICUM in onze kolonie. Ik geloof althans niet, dat ergens een put van 13 M. diepte, *gelegen op een hoogte van 40 M. tegen een berghelling*, in de maand Juli nog zooveel water zal inhouden, terwijl een zoo veelvuldig gebruik er van gemaakt wordt. Doch het is mijn vaste overtuiging — en het gezag van onzen bekwamen mijningenieur, den Heer Duijfjes, heb ik geheel aan mijn zijde, — dat deze put het type, het model kan worden van nog meer dergelijke putten, vooreerst hier op Rincon en zeer waarschijnlijk eveneens op sommige andere plaatsen langs de helling of aan den voet van het kalkplateau op Bonaire of Curaçao.

Wat de door de natuur gevormde bron van Hato op Curaçao, en van Fontein op Bonaire is, dat is in eenigszins gewijzigden vorm eigenlijk niets anders dan de St. Dominicus-Put van Rincon. Dáár treedt het door de kalkrotsen gefiltreerde regenwater uit een opening in den bergwand te voorschijn en vloeit langs de helling naar beneden; hier vloeit het uit de flanken van den put en wordt op den bodem ervan opgevangen en verzameld. Rincon heeft dit vooral vóór boven Hato, dat deze put nagenoeg de heele bevolking een groot deel van het jaar van *goed* drinkwater voorziet, zooals de chemische analyse ervan door den militairen apotheker, den Heer Th. J. C. Buys uitwijst; terwijl de bron van Hato alleen een interessante bezienswaardigheid is, waarvan het water bijna geen nuttig gebruik wordt gemaakt.

Dat op niet méér plaatsen op de helling of aan den voet van het kalkgebergte op C. en B. het water voor den dag treedt, is een bewering, die minstens voorbarig en zonder grond is, althans wat B. betreft.— Ik houd het voor bijna zeker, dat de put *Coeroe-Boeroe*, op den weg van Kralendijk naar Rincon, op geringen afstand ten Oosten en aan den voet van een uitlooper van het kalkgebergte, uit dien berg voornamelijk zijn watervoorraad trekt. De onaangename smaak van het water maakt dit voor mij nog waarschijnlijker. Eveneens stroomt bij langdurige regens in de *Sabana di Piedra Cruz* een zeer bitter water van boven de oude brandingsterrassen naar den weg toe, dat vermoedelijk uit de hooger gelegen kalkrotsen zijn oorsprong neemt. In ieder geval is deze bewering nog geen bewijs, dat *in het kalkgebergte* geen water aanwezig is. Het *moet* er zijn, evengoed als bij Hato en Rincon. Ziehier het bewijs. Dat kalkplateau is tamelijk vlak en plat. Groote verheffingen van het terrein komen er niet voor. Dat plateau is de prachtigste regenvang, die men zich maar denken kan. Het is bezaaid met talrijke scherpe kanten en punten, die overal kleine en groote gaten en holten en kuiltjes vormen, die het water opvangen en vasthouden, zoodat er bijna niets langs de oppervlakte kan wegvloeien. Ook de vele boomen en het dichte struikgewas, waarmede het gebergte, althans op B. nog, begroeid is, zorgen er voor, het water vast te houden. De kalksteen, in hooge mate poreus, zuigt het water op en houdt het gelijk een spons vast en langzaam zakt het dieper, des te sneller, naar mate de lager gelegen kalksteen meer uitdroogt en van de oppervlakte en hoogere lagen door nieuwen en aandringenden toevoer van water grooteren druk naar beneden wordt uitgeoefend. Die kalkformatie rust, hetzij op het harde oorspronkelijk gesteente, diabaas of dioriet of iets dergelijks, hetzij, zooals hier op Rincon het geval is, op een dikke taaie kleilaag, die van krijtwit tot donkerzwart en in alle verdere kleurschakeeringen hier op Rincon te zien is. Deze klei is niets anders dan het verweeringsproduct van een zachter gesteente, wat daaronder ligt. Beide formaties nu, zoowel de klei als de diabaas, zijn weinig of niet poreus, nemen dus bijna geen water in zich op. Het gevolg is dus, dat het water zich op de grens tusschen de bovenste klei- of diabaaslaag en de onderste kalksteen ophoopt en daarna afvloeit langs die zijde, waar die ondoordringbare laag afhelt. Ofschoon het menschelijk oog geen blik kan slaan in die onderaardsche kanalen, kunnen wij toch met vrij groote waarschijnlijkheid den loop van het water op die diepte in het algemeen bepalen. Bijna overal, ook op Rincon, helt het kalkplateau naar de zeezijde af, en daar de kalkformatie zich in den loop der tijden langzaam op den rug van die harde steen- of kleilaag heeft afgezet, ligt het bijna zeker voor de hand, dat ook die ondoordringbare laag naar de zeezijde afhelt, m. a. w. dat ook naar die zijde het water wegvloeit en dus verloren gaat. Doch even zeker is het ook, dat er uitzonderingen op dien regel bestaan; Hato, Fontein en de St. Dominicus-put leveren het stellige bewijs, dat soms, misschien door inzinking van de niet-poreuse laag of door scheuren of spleten, het water naar de landzijde een uitweg zoekt. En nu zijn drie gevallen mogelijk. Ofwel het water komt van zelf door een door de natuur gevormde opening te voorschijn, òf het kan op indicatie van sommige locale verschijnselen vermoed of ontdekt of door boringen bereikt worden, — òfwel het zinkt ook aan de landzijde langs spleten en scheuren terstond weg en gaat verloren. Slechts het tweede geval is voor ons van belang.— Ziedaar het vraagstuk voor den niet-deskundigen lezer, met vermijding van alle technische termen, zoo duidelijk mogelijk voorgesteld. In zijn degelijk rapport over den St. Dominicus-Put van Rincon, opgenomen in de Curaçaosche Courant van 18 Maart van dit jaar, heeft de Heer Duijfjes eenigszins den weg gewezen, hoe door boringen aan de grens van de kalkformatie het water kan bereikt worden.— Het algemeen belang vordert, dat deze spoedig en flink worde aangepakt. Hoop op succès is er zonder twijfel.

Rincon—Bonaire.

P. A. Euwens, O. P.
pastoor.

Ingezonden stukken.

St. Eustatius, 8th. July 1910.

To
the Editor of te „Amigoe di Curaçao"
at Curaçao.

Sir,

We beg to forward herewith a duplicate of a letter, which we mailed yesterday, to the address of the „Association for the advancement of the Cotton Cultivation in the Netherland West-Indian Colonies at Hengelo, Holland.

We request you politely, to insert in your valued paper the letter above mentioned, which deals with a subyect of general interest to the inhabitants of this island. We would be happy indeed to by able to declare the Island to be in a state of prosperity, if even only indications of permanent welfare existed, but unfortunately a comparatively short spell of drought causes our vaunted prosperity to vanish like dew before the morningsun and leaves us to confront the stern fatt of poverty and want of food among the people. An occasional crop of cotton when the weather favours the planters, who are only a few of the better class, cannot constitute established prosperity of the inhabitants generally.

Thanking you in advance for the insertion in the columns of your paper of this and the accompanying letter to the Association for Cotton Culture, we are

Most respectfully
F. Mussenden.
T. G. Groebe.

To
The Association for the advancement of the Cotton Cultivation in the Netherland Colonies.

Gentlemen,

We were pleased to obtain through the „Amigoe di Curaçao" No 1377 knowledge of the 24th circular of the Association for the advancement of the Cotton Cultivation, but we were more surprised at the contents of part of a letter written by Mrs. van Grol, which you have considered very interesting to you, and which perhaps in some degree contributed to strengthen your assertion that St. Eustatius is in a flourishing condition.

We, being very much interessed in the island in which we live; we now take the liberty to describe to you in as brief a manner possible, this island and the conditions which exist here at the present time.

The entire population of this place

is about 1300 or less. The arable land or that suited for cultivation would amount to about 500 Hectares, thus less than one estate in Suriname, Demerara or Porto Rico.

The island unfortunately has been suffering for many years from chronic or continuous drought — not that it never rains, but we seldom get rain long enough to bring crops to maturity, hence rather than invest in agriculture, the result of which is extremely uncertain, people of all classes emigrate to the United States of America, where they may work for wages, not attented by great uncertainty, but assured to them. It is this great uncertainty of Agriculture, which is the means or cause of the great exodus to the U. S. America, at the present time.

The condition of prosperity as described in Mrs. van Grol's letter fills us with amazement, it is a state of affairs totally unknow to us, indeed this land of drought and poverty has been transformed into a flourishing state, by a stroke of the pen — and that only.

For many years in succession agriculture has been a positive failure, so much so that two cottonplanters who came to our island from St. Kitts, and engaged in the cultivation of cotton lost considerable money, and left the island in disgust.

Last year all crops failed except cotton, and for the last two years cotton was exported and valued for an anit of f 9026.35 only, from which must be deducted for expenses f 3500 more or less, owing principally to the persistent efforts of native planters.

Who can dare to predict what this year will bring forth, as up to the ½ year ending 30th June, less than 12 inches rain had fallen — Is it possible to matre any reasonable calculation on crops with such a rainfall? At the present moment on account of drought there is a total absence of any agricultural product, and up to date above mentioned the island bore the appearance of a place over which fire had passed, and as you can readily imagine, there is great poverty and want amongst the people — and in addition to the loss in the agricultural line, comes the loss of live stock-cattle and smaller animals have died in the pastures in large numbers from lack of grass. Are these afflictions indications of a flourishing condition?

There are but seven little shops in the island, and we very much doubt that the stock in trade in these seven combined would anit to a total of f 5000 (five thousand guilders.)

If beggary among the labouring class could established prosperity, then we could support the statement that St. Eustatius is in a flourishing condition.

In absolute proof of the condition of the island we quote from a petition forwarded His Excellency the Governor of the Colony by the Local Councillors dated 16th. August 1909 as follows:

„In evidence of the poverty of „island may be stated that during „the seven months of this year 26 „persons have died, of which 9 per„sons have been buried with the assis„tance of the Gov'. by reason of the „poverty of their relations. Deaths at „the Lazaretto not included. The num„ber of children born during the „same time is 26, in 22 cases the „midwives had to be paid by the „Government on account of the po„verty of the parents."

We cannot conscientiously state that the island has improved agriculturally under the Gezaghebber van Grol, neither is there any improvement in its economic state, of late experiments on Government properties, on a very limited scale have had a degree of success.

It is greatly to be regretted that the condition of this island and its inhabitants, has been so fearfully misrepresented. In certain quarters in this island the Goddess Truth is at a terrible discount at present, and we have repeatedly beseeched and implored the Government to make enquiry into our case to know us as *We are* and not as what we are represented to be. But as far as we can look on political Horizon we see nothing that could inspire us with the hope that the mothercountry is about to realise for itself the true condition of this unfortunate island and its inhabitants.

Notwithstanding all our disadvantages we express our gratitude to the association for what it may have done for this island, particularly for the motorengine which has been given to assist the planters and which we hope may be a great benefit at some future time.

Respectfully

F. Mussenden

Local councillor and Land owner

T. G. Groebe

Local councillor and Property owner.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

De nieuwe vicaris-apostolicus van Curaçao.

De Maasbode schrijft:

Onder de nieuwsberichten van de Propaganda vinden wij vermeld, dat op voorstel van de Congregatie van de Propaganda Z. H. Pius X heeft benoemd tot vicaris apostolicus van Curaçao den Hoogeerw. Pater Michael Antonius Maria Vuijlsteke van de Orde der Predikheeren.

Naar wij uit goede bron vernemen is het officieele bericht van de benoeming van Pater Vuijlsteke hier te lande nog niet ontvangen, ook staat er bij het bovenvermelde bericht nog niet vermeld van welk diocees Mgr. Vuijlsteke tot titulair bisschop is benoemd.

Pater Michael Vuijlsteke werd den 31 Juli 1869 als zoon van den bekenden geneesheer hier ter stede geboren. Hij ontving zijn geestelijke opleiding aan het college der Paters Dominicanen te Nijmegen en trad in September 1888 te Huissen in de orde van St. Dominicus, waar hij het jaar daarop zijn gelofte aflegde. Op den 15 Augustus 1895 ontving pater Vuijlsteke de heilige Priesterwijding, waarna hij in het jaar daarop reeds als missionaris naar Curaçao vertrok.

Daar onderscheidde hij zich zóó door deugd en plichtsbetrachting, dat toen de Hollandsche Provincie der Paters Dominicanen er toe overging een nieuwe missie te stichten op het eiland Portorico, hij allereerst werd aangewezen tot hoofd der missie en vicaris provincialis op dat eiland.

In de zes jaren van haar bestaan heeft Pater Vuijlsteke deze nieuwe missie tot hoogen bloei weten te brengen. Verleden jaar met vacantie in het vaderland vertoevend heeft Pater Vuijlsteke ook een bezoek aan Rome gebracht om verslag uit te brengen van zijn vruchtbaren missiearbeid.

Toen in de lente van dit jaar de diep betreurde bisschop van Teuchira, Mgr. v. Baars kwam te sterven, was het algemeen gevoelen dat de hoogeerw. pater Vuijlsteke hem als vicaris apostolicus zou opvolgen, een verwachting welke niet beschaamd is geworden, alhoewel zijn medemissionarissen op Portorico, den beminden confrater en vereerden Overste niet zonder spijt en leedwezen zullen zien vertrekken.

Maar de missie van Curaçao zal zich verheugen dat zij den deugdzamen en werklustigen priester wederom in haar midden mag terug ontvangen."

Al werd hier op Curaçao nog geen enkel officieel schrijven, of telegram, over de benoeming van den nieuwen Apostolisch Vicaris ontvangen, zoo bestaat er toch niet de minste grond om aan het bericht van *De Maasbode* te twijfelen.

Ten zeerste verheugen wij ons Pater Vuijlsteke als onze nieuwen Bisschop te mogen begroeten en van ganscher harte wenschen wij hem geluk met zijne uitverkiezing.

Zijn groote en schoone hoedanigheden van hoofd en hart zullen ZHEW. gemakkelijk in staat stellen een waardige opvolger te wezen van onzen onvergetelijken Mgr. van Baars. Zij, die door intiemer omgang Pater Vuijlsteke beter leerden kennen, hebben allen den diepsten eerbied voor dezen vromen, heiligen Priester, en waar Pater Vuijlsteke langer heeft gewerkt, zooals op Sta Cruz van Aruba, op St. Martin en nu weer op Porto-Rico werd hij steeds hoogelijk geëerd en oprecht bemind.

Het is een niet te onderschatten voordeel, dat de nieuwe Apostolisch Vicaris verschillende parochies onzer Missie, zoowel van de Bovenwindsche, als van de Benedenwindsche eilanden, door eigen aanschouwing kent en daarenboven nog jaren lang gewerkt heeft in een geheel andere omgeving op Porto Rico. Zijn ondervinding zal er des te rijker door zijn geworden.

Spoedig hopen wij meer bijzondere berichten over onzen nieuwen Apostolisch Vicaris te kunnen mededeelen.

Eerste Eeuwfeest van Colombia's Onafhankelijkheid.

Op werkelijk luisterrijke wijze is dit feest door den Consul der Republiek, den Heer H. M. Penso, gevierd. Woensdagmiddag 5 uur hadden zich in de salons van *Villa Nuñez* vereenigd de verschillende Autoriteiten der Kolonie, de Consuls der vreemde Mogendheden, de Colombianen en Venezolanen, hier op het eiland tijdelijk vertoevende en vele vrienden van Colombia en van den Heer Penso. Een groot getal Dames verhoogden deze schitterende receptie door hare tegenwoordigheid.

Nadat de Hoogedelgestr. Heer Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant, den Heer Maduro, onder het spelen van het *Wilhelmus* door den Gastheer was ontvangen en de hoofdplaats bij het keurig versierde beeld van Simon Bolivar had ingenomen, sprak allereerst de Heer Consul om de beteekenis van het feest zijner Republiek uiteen te zetten, en besloot met een eeredronk te wijden aan den vrede en voorspoed van Colombia en het welzijn van zijn eerst nog onlangs gekozen nieuwen President.

De kapel van het Curaçaosch Weerbaarheidskorps speelde het Colombiaansche Volkslied.

Onmiddelijk daarop nam de Heer Penso opnieuw het woord en in een mooie improvisatie herinnerde hij aan Nederlands grootheid en onafhankelijkheidszin, en aan de heldendeugden van het Doorluchtig Huis van Oranje Nassau. Spreker stelde een heildronk in op Koningin Wilhelmina, en Hoogstdezelver waardigen Vertegenwoordiger in deze Kolonie, Gouverneur Mr. Nuijens.

De muziek zette wederom het *Wilhelmus* in.

De Heer Gouverneur bedankte en wees op de vriendschappelijke betrekkingen, welke er altijd bestaan hadden tusschen Colombia en Curaçao en sprak den wensch uit dat de vriendschapsbanden tusschen deze naburige Republiek en onze Kolonie steeds hechter en sterker mogen worden en dronk op den voorspoed en ontwikkeling der Republiek en op de gezondheid van den nieuwen President.

Een jonge Colombiaan, de Heer Augusto Quevedo Alvarez sprak toen mede uit naam zijner landgenooten een oprecht woord van dank voor de waarlijk schitterende wijze, waarop dit heerlijke feest hier gevierd was geworden. Met geestdrift werden de groote daden der Voorvaderen herdacht en opnieuw een heildronk gewijd aan de Vrijheid en den vrede van Colombia.

De Heer Herman Leyba, Consul van Venezuela, bekend om zijn keurige welsprekendheid, liet in een gelukkige improvisatie het heldhaftig samengaan van Venezuela en Colombia in den strijd voor de onafhankelijkheid uitkomen en hoopte dat beide republieken steeds broederlijk zouden samen blijven.

Na dit officieele gedeelte van het feest verspreidden zich de Dames en Heeren in de salons van de *villa Nuñes*, terwijl de Heer Penso zich uitputte in vriendelijke attenties om het toch maar niemand aan iets te laten ontbreken. In opgewekte feestelijke stemming bleef men nog een uurtje bijeen, waarna afscheid werd genomen, onder gelukwensching aan den Gastheer voor het prachtig geslaagde feest.

Welkom!

De Zeereerw. Pater L. Jansen wordt Maandag a. s. met de *Caracas* verwacht.

Bij voorbaat heeten wij Z.E.W. hartelijk welkom.

J. Snijders Jr.

Het zal voor velen een recht aangename verrassing wezen te vernemen, dat hun aller vriend, Luitenant Snijders, Maandag met de *Caracas* weder op Curaçao komt om hier eenige maanden door te brengen.

Vleeschuitvoer van Puerto-Cabello.

De groote Engelsche boot „Estrella Victoria" der vleesch-compagnie te Puerto Cabello, van 5.600 ton zou 15 Juli het geregeld export openen van vleesch naar Engeland.

Op 't oogenblik slacht men 100 beesten daags en spoedig zal dat getal stijgen tot 150. De eerste inscheping zal bestaan uit 3 à 4000 beesten.

De agent der Compagnie was zeer voldaan over de goede condities van het vee, wat een garantie is voor succes. Er heerscht een groote geestdrift onder de veefokkers, gerechtvaardigd door den ernst der onderneming. Eén huis te Puerto Cabello gaf in de laatste weken wissels uit voor eerwaarde van $ 100.000, bestemd voor 't aankoopen van vee.

El Imparcial.

Deze geachte Collega is den 20sten Juli, den gloriedag van Colombia, zijn 37sten jaargang begonnen met een keurig feestnummer.

Onze gelukwenschen.

Gedecoreerd.

De Heer Elias S. L. Maduro mocht van de Fransche Regeering de onderscheiding ontvangen benoemd te worden tot Officier d' Academie. Onze beleefde felicitatie.

Toegelaten.

Bij Koninklijk besluit is de Heer Dr. A. Bourgeois erkend en toegelaten als Consul van Haiti op dit eiland.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

245 ratten
196 muizen.

De Stadsgeneesheer, Dr. H. Ferguson, was zoo vriendelijk ons mede te deelen, dat de opkoopsprijs een paar maanden geleden verlaagd werd niet zoozeer uit zuinigheid dan wel in navolging van een internationaal congresbesluit, waarbij de hoogste prijs op 7 cts. was gesteld. Een dubbeltje voor een rat moest dus werkelijk te veel voor hier beschouwd worden. Als men nergens meer geeft dan hoogstens 7 cts is de tegenwoordige prijs van 5 cts voor Curaçao zeker voldoende te achten.

Ook onze vrees voor vermindering van jachtlust bij de burgerij was ongegrond. Een vergelijking met de opgaven van verleden jaar overtuigde ons, dat dit jaar in de maanden Mei, Juni en Juli, nadat de prijs op de helft was verminderd, nog meer ratten werden gevangen dan verleden jaar gedurende dezelfde maanden, toen de prijs nog 1 dubbeltje was.

Reorganisatie van de Reorganisatie.

De wijziging van het Curaçaosch belastingstelsel is nog geen twee jaar oud, maar in de praktijk bleken er zooveel fouten aan te kleven, dat herhaaldelijk daarover werd geklaagd.

De Gouverneur is nu begonnen met de indiening van een *Verordening tot wijziging der Zegelverordening 1908*.

Typisch heet het in de Memorie van Toelichting:

„Ofschoon een tijd van anderhalf jaar te kort is om de werking der Zegelverordening 1908 in haar geheel te kunnen beoordeelen, heeft ondergeteekende gemeend niet te mogen talmen met het voorstellen van eenige, geen algemeene beginselen rakende, wijzigingen, van welke de practijk heeft geleerd, dat ze noodig zijn."

Ook andere wetten zullen nog wel eens de revue moeten passeeren.

Buitenland.

Uit de Republieken.

Het vierde Pan-Amerikaansch Congres is 12 dezer te Buenos-Aires geopend. Tot algemeen Secretaris werd gekozen de Argentijnsche afgevaardigde Dr. Epifanio Portela en tot Secretarissen Dr. Arturo Z. Dominguez en Dr. Matias Sanchez Sorondo.

De geest, waarmede de afgevaardigden der zuidelijke republieken tegenover de Vereenigde Staten bezield zijn, blijkt genoegzaam uit de volgende feiten. 1 Juli ontving men te Caracas een bericht van den minister van Venezuela in de Vereenigde Staten Dhr. Rojas, dat de Venezolaansche afgevaardigden op het Congres in Chili een anti-amerikaansch verband gesloten hadden. De Minister van Buitenlandsche Zaken, Matos, zond een telegram om hun gedrag te laken en ze verklaring ervan te vragen. Later bleek dit bericht allen grond te missen.

Scherper nog wordt de toestand geteekend door de tegelijkertijd te Berlijn gehouden conferentie van de Argentijnsche en Braziliaansche presidenten, Dr. Saenz Peña en generaal Hermes da Fonseca, om eenen Chileensch–Braziliaansch–Argentijnschen bond te stichten. De „Berliner Morgen Post" juicht dit plan zeer toe en zegt dat het de banden, die deze republieken met Europa verbinden, sterker zal aan-

halen, en dat ook Duitschland zooveel mogelijk, deze beweging steunen zal. De Monroeleer bedreigt Zuid-Amerika met commercieele opslurping, en daarom is het oogenblik gekomen om onder den kreet „Zuid-Amerika voor de Zuid-Amerikanen" de onafhankelijkheid van het Noorden te bevestigen. Sommige Argentijnsche bladen zijn tegen dit plan, doch El Comercio van Buenos-Aires spreekt er gunstig over en zegt dat het voor goed de imperialistische droomen der Vereenigde Staten en van Europa vernietigen zou.

De vereenigde Staten moeten markten zoeken voor hun overmatige produktie, en de nuttelooze pogingen in het verre oosten heeft ze geleerd dat de natuurlijke markt der produkten van industrie het uitgestrekte vasteland is, waarvan, ze een deel vormen, en waar ze op voordeelige wijze met de Europeesche industrie kunnen concurreeren. Daardoor zal ook de politieke invloed geleidelijk toenemen, en zóó de weg gebaand worden tot algeheele overheersching. Daarom, ofschoon het in de naaste toekomst wel bij plannen blijven zal, wijl de publieke opinie nog niet voldoende is voorbereid om de onberekenbare voordeelen van zulk een bond te waardeeren, zou het een flinken stap vooruit zijn om tot het politiek evenwicht in dit halfrond te komen.

Argentinie. De Argentijnsche regeering heeft naar aanleiding van een aanslag der anarchisten, strenge wetten tegen hen gemaakt, alsmede strenge bepalingen op de immigratie.

Iedereen, die weet dat van de 6½ miljioen inwoners ruim ⅓ uit immigranten bestaat, grootendeels Italianen en Spanjaarden, zal het doeltreffende van zulke maatregelen inzien. Zou men ook in Suriname met z'n mengelmoes van bevolking en zijn groot getal immigranten niet wat scherper mogen toezien?

Interessant is het, na te gaan, hoezeer Argentinië in het tijdsverloop van een halve eeuw economisch is vooruit gegaan. In 1861 bedroeg de waarde van invoer 22,4 miljoen pesos goud, van uitvoer 14,3 miljoen.

Na 1895 heeft de waarde van uitvoer die van invoer altijd overtroffen, in het ongunstige crisisjaar 1907 met 10,3 miljoen, en in het gunstigste 1905 met 117,6 miljoen.

In 1908 bedroeg de invoer een waarde van 302,7. miljoen, en de uitvoer 397,3 miljoen.

Ook de staat van inkomsten en uitgaven toont een merkbaren vooruitgang. Stegen de inkomsten sinds 1899 tot 1909 van 45,6 tot 67,8 miljoen, de uitgaven, die in 1905 zelfs 82.8 miljoen bedroegen, daalden tot 25,9 miljoen. De vee-rijkdom vertegenwoordigde in 1909 een waarde van 6.000 miljoen francs, terwijl ze bestond uit 29 miljoen stuks rundvee, 3 miljoen paarden, muilen en ezels, 67. miljoen stuks wolvee, 4 miljoen geiten en 1½ miljoen varkens. In het zelfde jaar werden uitgevoerd 2,5 miljoen ton koren, 2,2 miljoen ton maiz, 1 miljoen ton lijnzaad en 0,5 miljoen ton gerst.

De koloniale politiek der Vereenigde Staten.

Wij ontleenen het volgende aan een redevoering van Roosevelt, te Christiania uitgesproken op den dag dat hij met den Nobelprijs vereerd werd. In antwoord op de rede van Generaal Bratlie, ex-minister van oorlog van Noorwegen, die hem prees als man van vrede, sprak hij de volgende woorden, die een zeer eigenaardig licht werpen op daden van het Amerikaansche gouvernement met betrekking tot de koloniën.

Na gezegd te hebben dat hij slechts over zijn eigen daden spreken zal om zijn thesis te illustreeren, gaat hij voort: „Op 't eind van den oorlog van 1908 bezette ons leger Cuba, en vele Europeesche diplomaten der oude school zeiden mij, de een na den ander: „O, nooit zult gij uit Cuba weggaan, gij hebt het beloofd, dat is duidelijk, doch dat weten wij; de volkeren verwachten niet dat zulke beloften vervuld worden." Wij bepaalden een dag om uit Cuba weg te trekken. Op dien dag begon Cuba zijn bestaan als onafhankelijke republiek. Later kwam er een ramp, een revolutie, en opnieuw zagen wij ons verplicht daar troepen te ontschepen, terwijl ik President was. Toen zeiden die zelfde heeren, met wie ik vroeger gesproken had: „Nu zijt gij van uwe belofte ontslagen, ze is vervuld en thans zult gij wel in Cuba blijven." Ik antwoordde: „Neen, wij zullen er niet blijven. Wij zullen de belofte vervullen, niet alleen volgens de letter, maar ook volgens den geest. Wij zullen in Cuba blijven om het te helpen zich weer op te richten, en dan zullen wij het eiland verlaten in betere condities om zijn onafhankelijk bestaan te handhaven." En voor ik het Presidentschap neerlegde, had Cuba zijn loop hervat als onafhankelijke staat, met opgeheven hoofd als souvereine staat onder de overige naties der wereld. Al wat ons volk wil, is juist wat ook het Cubaansche wil, namelijk dat op het eiland voort gaan te heerschen orde, vrede en voorspoed, zoodat er zelfs geen schaduw van excuus is voor eenige buitenlandsche tusschenkomst.

Volgens dezelfde algemeene beginselen werken wij in San Domingo. Wij komen tusschenbeide, juist genoeg om te beletten, dat wij genoodzaakt worden van het eiland bezit te nemen...... De republiek van San Domingo in de Antillen, had de gevolgen van vele revoluties ondervonden. Op een bijzonder tijdstip, toen ik mij als President met het eiland te bemoeien had, was het moeilijk om te weten wat te doen, daar er twee gouvernementen bestonden met elkander in strijd. Een aantal dictators, onder den naam van presidenten, had zich op verschillende tijden van de macht meester gemaakt, ze hadden met Europeanen en Amerikanen tegen buitensporigen interest leeningen gesloten, en hadden de douanen van verschillende havens aan verschillende landen verpand; het eenige doel van iederen revolutionnair was zich van de douanen meester te maken. Het kwam zoover, dat enkele europeesche mogendheden begonnen troepen te ontschepen en een deel van 't eiland te bezetten.

Toen begonnen wij met het Bestuur van 't eiland te onderhandelen. Wij zonden oorlogsbodems om de verschillende dwaze en kleingeestige manifestaties der revolutie binnen bepaalde grenzen te houden, en na enkele onderhandelingen sloten wij een overeenkomst. Er werd besloten een man belast met de douanen aan te stellen, onder wiens beheer de inning der belastingen zou staan, terwijl het aan niemand was toegestaan zich er mee te bemoeien. Revoluties konden er plaats grijpen zonder dat wij er tusschenbeide kwamen, maar niemand kon aan de douanen komen. We kwamen overeen 45% der inkomsten aan het gouvernement van San Domingo af te staan, terwijl wij 55% bewaarden voor de regeling met de crediteuren. Dezen keurden wat wij gedaan hadden goed, en wij begonnen onze voorstellen in praktijk te brengen."

Na vele moeilijkheden werd dit tractaat door den Senaat der Vereenigde Staten aangenomen. Het gevolg was, dat het gouvernement van San Domingo het dubbele kreeg van 't geen zij ontvingen, toen zij zelf de rechten inden. Bovendien kwam er genoeg in, om zeker te zijn, dat de crediteuren tot den laatsten penning kregen van 't geen waarop ze recht hadden.

„Het is duidelijk dat wij in deze kwestie bewijs gaven van onze goede trouw. Wij konden beslist nemen van San Domingo, en, in plaats daarvan, stelde wij een man aan 't hoofd der douanen met een half dozijn medehelpers, om te waken dat de inkomsten eerlijk geïnd werden, en tegelijkertijd gaven we hun te kennen dat ze door geen macht vandaar konden verdreven worden; het resultaat was een buitengewoon toenemen der welvaart en rust op 't eiland, terwijl tevens de crediteuren voldaan waren, daar alle gevaar voor buitenlandsche tusschenkomst verdwenen was.

Dit incident bewijst twee dingen: ten eerste, dat, zoo een natie te goeder trouw arbeidt, ze dikwijls een ander land tot rust kan brengen, zonder zijn vrijheden te verkorten; ten tweede, maakt onze proefneming duidelijk (hetgeen alle Vereenigingen voor den vrede presens moeten houden] dat een individu, dat „histerisch" overdreven is aangelegd voor den vrede, een zeer slechte raadgever is, dien men niet moet volgen. Links en rechts werd ik door de uiterste leden der vredespartij der Vereenigde Staten aangevallen, om hetgeen ik in San Domingo gedaan heb; het grootste deel der andere beroeps-advokaten van den vrede stelden geen belang in de kwestie of waren onverschillig-vijandig; maar toch ging ik door en bracht het werk ten einde. De ultra-aanhangers van den vrede vielen mij aan, mij beschuldigende dat ik tegen San Domingo „den oorlog verklaard had, terwijl deze „oorlog" den vorm aannam van het belasten van een man met de douanen!

Op 't oogenblik heerschen er betrekkelijk vrede en welvaart op het eiland, tengevolge mijner daden en van mijn niet luisteren naar de verleidelijke vredesadvokaten.

Hetzelfde is van toepassing op hetgeen wij deden op de landengte van Panama, en op hetgeen wij te doen staan op de Filippijnen.

Onze koloniale problemen op de Filippijnen zijn niet gelijk aan die der andere mogendheden. Wij hebben op de Filippijnen een volk, hoofdzakelijk van Aziatisch ras, maar met een klein beetje Europeesch bloed en met de tradities van Europeesche beschaving, zoodat zijn idealen die van Europa zijn. Op het oogenblik dat wij ons met die eilanden belastten, waren de inwoners volstrekt ongeschikt om zich zelf te regeeren. Zoo wij die bezittingen hadden laten varen, zouden ze voor enkele maanden de prooi geworden zijn der anarchie, en dan zou zich de eene of andere mogendheid ervan meester gemaakt hebben, om het werk te voltooien. Welnu, ik geloof dat het de moeite niet waard is een groote natie te zijn, als ze niet in staat is een groot werk tot stand te brengen. Het doet er weinig toe of dit is de opening van het Panama-kanaal of 't bestuur der Filippijnen. Ik geloof dat op de Filippijnen eindelijk de dag zal aanbreken, waarop het volk dier eilanden voor zich zelf te beslissen zal hebben, of het verlangt geheel onafhankelijk te zijn of op eenige wijze een band van eenheid met ons te onderhouden. Die dag is nog niet gekomen, en kan niet komen voor er een of twee geslachten zijn voorbijgegaan. Een der grootste apostelen der vrijheid, de groote Engelsche staatsman Burke, zeide eens dat er altijd in elk land een bestuur moet zijn, en dat, zoo het land er zich zelf geen geeft, het dan moet gegeven worden door het buitenland. Een kind moet geleid worden door uitwendige invloeden, omdat het nog niet voldoende kracht bezit om zich zelf te besturen; zoo ook moet een land, dat toont totaal ongeschikt te zijn zich zelf te regeeren, zich onderwerpen aan een min of meer bepaalden vorm van bestuur van 't buitenland omdat het onder andere voorwaarden niet kan voortgaan te bestaan.

Inderdaad, kan men het niet toe staan een bron van gevaren te zijn voor andere naties. Onze aspiratie op de Filippijnen is, het volk zóó op te voeden, dat het zich zelf regeeren kan; zoolang zij zoover nog niet gekomen zijn, kunnen zij geen eigen bestuur hebben. Nooit zal ik pleiten voor het autonoom bestuur van een volk, als dat beteekent misdaden, geweld en knevelarij, inwendige corruptie en wanorde voor zich zelf en anderen. Als dit het eigen bestuur van een volk beteekent, moet het door een ander bestuurd worden, totdat het beter arbeiden kan. ......Als in een stad iemand de straat opgaat met het doel een ander te dooden, of als hij zijn huis zoo beheert, dat het een brandpunt van besmetting wordt voor de buurt, dan komt de gemeenschap, door middel harer beambten, hem verplichten haar te eerbiedigen.

Dit was het geval in Panama, en daar niemand zich met de zaak belasten kon, heb ik het op mij genomen ze in naam der vereenigde Staten te regelen en thans wordt het kanaal gegraven en heeft het volk van Panama een onafhankelijkheid en welvaart, tot nu toe in dat land ongekend.

Ik geloof vast, dat eindelijk de dag zal aanbreken, waarop men het middel vinden zal, waardoor de geheele menschheid in vrede leven zal, zooals thans nog niet kan. Wanneer? Ik weet het niet; 't kan zijn dat hij nog ver af is, en daarom, onderwijl hij nadert, denk ik dat wij, ofschoon wij al onze hulp moeten leenen aan alle te verwezenlijken plannen die zich voordoen om te maken dat het spoedig tot dien stand van zaken komt, intusschen de meest praktische, hoewel minder sensationeele, werken ten uitvoer moeten brengen"...........

FRANKRIJK

Briand is in de Kamer aan 't woord geweest.

De Fransche minister-president verkeert gelijk men weet, in een ietwat eigenaardige en moeilijke positie. Vraagt men, wat de eigenlijke reden is, waarom vele, ook van zijn vroegere volgelingen, ontevreden met hem zijn, dan ligt de oplossing voor de hand: hij zit daar nu al zoo lang op zijn hoogen zetel, er zijn anderen, die ook wel eens een beurt willen hebben. Dat is de binnenkant der zaak. Aan de buitenzijde ziet het er zóó uit, dat een deel der Linkerzijde den premiers „republikeinsche gevoelens" verdenkt. Hij is niet rechtzinnig genoeg naar het schijnt.

En nu heeft hij gisteren eens uitgelegd waarom hij thans bezadigder dan vroeger doet. In antwoord op interpellaties omtrent de algemeene politiek, verklaarde minister-president Briand, dat de regeering van plan is steun te zoeken bij de republikeinsche meerderheid en dat hij gemeend had zijn verklaring te kunnen afleggen namens de geheele meerderheid. In den strijd, dien de republiek uit te vechten heeft gehad, heeft zij somtijds, teneinde zich de overwinning te verzekeren, tot het uiterste moeten gaan, maar wanneer de slag eenmaal afgeloopen is, is het de plicht van den bevelhebber, die zijn leger achting toedraagt, het verder tegen te houden, opdat op de overwinning geen smet valt.

(Levendige toejuichingen van de linkerzijde en het centrum).

De minister-president is geenszins van plan te transigeeren met zijn opvattingen van vroeger. De republikeinsche partij mag echter niet uit het oog verliezen, dat zij geen oppositiepartij meer is en dat daardoor zekere verplichtingen op haar kunnen worden gelegd, wil zij een regeering voor allen zijn.

Op dien grondslag vroeg Briand het blijvend vertrouwen der meerderheid en hij verzocht de Kamer, openhartig te verklaren, of zij der regeering haar volle vertrouwen kan schenken.

Het stelde verder in het licht, dat de meerderheid de kiesrechthervorming tot stand moet brengen en liet de voorgestelde hervormingen de revue nog eens passeeren.

Het beginsel van schoolplicht, dat de contrôle van den Staat noodig maakt (!) moet geëerbiedigd worden, en verder verkeerde de minister, dat de inkomstenbelasting en de arbeiderspensioenen tot stand zullen komen.

De Kamer behoeft geen partij te kiezen voor of tegen de politiek van monopolies. Briand stelde daarop in het licht, dat de regeering de orde moet verzekeren en de veiligheid op straat, bracht tevens in herinnering hetgeen den vorigen dag was gebeurd en stelde daarna de vraag, aan welke zijde de moordenaars waren. Hij herhaalde ten slotte, dat hij onbeperkt vertrouwen wenscht, zelfs van diegenen, die den beslissenden aanval waarvoor zij thans den tijd nog niet gekomen achten, willen uitstellen. „Alles of niets", zeide Briand, met de vuist op de tribune slaande.

De linkerzijde bracht den minister-president een warme ovatie, de geheele Kamer juichte hem toe, behalve de uiterste linkerzijde en eenige banken der rechterzijde. De uiterste linkerzijde had bij de rede van Briand telkens protesten laten hooren.

Omtrent de ten uitvoerlegging van het vlootprogram, had de minister-president nog gezegd: Laten wij het zoo inrichten, dat de begrooting geen paradijs meer is voor de leveranciers, maar laten wij er voor zorgen, dat de natie hare macht handhaaft, zoodoende haar veiligheid en waardigheid verzekerend.

„Wij zijn verzekerd, dat gij u alle opofferingen zult getroosten, die de nationale verdediging van u zal eischen."

De zitting werd daarna opgeheven.

Hij had dus nog het oor en de meerderheid der Kamer.

En hij heeft een paar dingen gezegd, die gezegd moesten worden: o. a. goed is de passage over de begrooting, welke „geen paradijs meer voor de leveranciers" moet zijn.

Het moet met de ambtenarij, die trouwens reeds lang een voorwerp is van algemeenen spot in pers en kinematograaf — verder brengt de Fransche kritiek het niet — treurig zijn gesteld.

De *Petit Bleu*, anders zeer geneigd om alles wat Fransch is te prijzen, bevatte onlangs een artikel over: den doodstrijd der Fransche marine. Dat blad bespreekt het akelig gesukkel, dat voorviel met het lichten der *Pluviose*.

Reeds het feit, dat Calais met zijn drukke haven en zijn sterke stroomingen werd gekozen als station voor onderzeeërs, is een gevolg geweest van „politieke" overwegingen.

Toen het ongeluk was gebeurd en de boot moest gelicht worden, bood de Engelsche admiraliteit hulp aan. Deze werd geweigerd, hoewel te Calais absoluut geen bergingsmiddelen aanwezig waren.

Zelfs de aangeboden bijstand van een goed uitgeruste scheepvaartmaatschappij werd afgewezen.

Toen zou 't officieel gebeuren: maar er was niets bij de hand en van hetgeen er was, wist men de plaats niet, waar het te vinden.

De kettingen, die ten slotte werden gebruikt, waren te zwak en braken telkens en toen eindelijk het vaartuig in de haven was gesleept, bleek het bergingsmaterieel reeds weer weggezonden, zoodat het moest worden teruggehaald. Men denkt met ontzetting, aan de mogelijkheid, die toch bestond, dat die menschen daar beneden nog hadden geleefd.

En dan de gevoelens der nabestaanden die dit alles van de kust af stonden aan te zien.

Het Centrum.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.